

**RAQAMLI INFRATUZILMANING INVESTITSİYALARNI OSHIRISHGA
TA’SIRI: O’ZBEKISTON IQTISODIYOTINING RIVOJLANGAN IMKONIYATLARI**

Muallif: Millat Umidi universiteti

Fakultet: Biznes boshqaruvi

*4-kurs talabasi: **Shahinabonu G’aybullayeva***

Sobirjonova Kamola

Guruh: BA-401

KIRISH

Global iqtisodiyotning dinamik manzarasida rivojlanayotgan bozorlar investorlar uchun noyob imkoniyatlar va qiyinchiliklarni taqdim etadi. Shulardan biri sifatida O’zbekiston raqamli infratuzilmani strategik qamrab olish orqali iqtisodiy o’sishni rag’batlantirish va xorijiy investitsiyalarni jalb qilish yo’lida sezilarli yutuqlarga erishdi. Hukumat tashabbuslari va texnologik yutuqlar biznes jarayonlarini soddalashtirdi, shaffoflikni oshirdi va biznes muhitini yaxshiladi.

Raqamli infratuzilmaning rivojlanishi va strategiyasi

O’zbekiston hukumati tomonidan qabul qilingan “Raqamli O’zbekiston 2030” strategiyasi va 2020-2022 yillardagi yo’l xaritasi raqamli infratuzilmani rivojlantirishni ustuvor yo’nalish sifatida belgiladi. Ushbu strategiya mamlakat bo’ylab internet xizmatlarining kengayishi va ishonchligini oshirishga qaratilgan keng ko’lamli islohotlarni boshlab berdi. Shahar va qishloq aholisi uchun yuqori tezlikdagi internetga teng huquqli kirishni ta’minlash orqali raqamli faollik va iqtisodiy inklyuzivlik rag’batlantirilmoqda.

2020-2022 yillardagi infratuzilma o’zgarishlari

2020 yilda O’zbekistonda taxminan 46,6 ming kilometr optik tolali kabel o’rnatilgan bo’lsa, 2022 yil oxiriga kelib bu ko’rsatkich 188 ming kilometrga yetdi. Shu bilan birga, keng polosali ulanish portlari soni 2,316 milliondan 4,142 millionga oshdi. Mobil internet foydalanuvchilari soni 31 milliondan oshib, xalqaro internet tezligi 2,6 barobarga ko’paydi. Bu raqamlar raqamli iqtisodiyotning poydevorini mustahkamlashni ko’rsatadi.

Elektron hukumat va biznes muhitining yaxshilanishi

O’zbekiston hukumati tomonidan joriy etilgan elektron hukumat yechimlari davlat xizmatlarini raqamlashtirishda muhim ahamiyat kasb etdi. Misol uchun, 2017 yilda joriy etilgan biznes sub’ektlarini ro’yxatga olish tizimi islohotlari natijasida biznes boshlash va reglament talablariga rioya qilish uchun zarur vaqt sezilarli qisqarib, mahalliy va xorijiy investorlar uchun kirish to’siqlari kamaytirildi. Tizim to’liq elektron shaklda ishlaydi, banklar va davlat organlari o’rtasida ma’lumot almashish avtomatlashtirilgan.

Raqamli islohotlarning iqtisodiy natijalari



Raqamli islohotlar O'zbekistonda biznes muhitini yanada shaffof va ishonchli qildi, bu esa korrupsiyaning kamayishiga va xorijiy investitsiyalar uchun jozibadorlikni oshirishga xizmat qilmoqda. 2020 yildan beri O'zbekiston GovTech Quality Indexda 37 pog'ona ko'tarilib, jahon reytingida 43-o'rinni egalladi. BMTning 2022 yilgi e-hukumat so'rovida esa mamlakat 18 pog'ona yuqorilab, "yuqori/juda yuqori rivojlangan" davlatlar guruhiga kirdi. Shuningdek, 2022 yil dekabr oyida iqtisodiy tadqiqotlar markazi o'tkazgan so'rovda biznes muhitining umumiy ko'rsatkichi 8 ballga oshib, 57 ballga yetdi, bu ijobiy holatni bildiradi.

XULOSA

O'zbekistonning raqamli infratuzilmasini rivojlantirishga bo'lgan strategik yondashuvi investitsiyalarni jalb qilishda samarali vosita ekanligi isbotlandi. Raqamli texnologiyalarni iqtisodiy va tartibga solish tizimlariga muvaffaqiyatli integratsiyasi nafaqat biznes jarayonlarini soddalashtirib, balki mamlakatning xalqaro maydondagi obro'sini oshirdi. Bu tajriba rivojlanayotgan boshqa bozorlarga ham raqamli transformatsiya orqali iqtisodiy o'sishni rag'batlantirishda model bo'la oladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR :

1. Digital Uzbekistan – 2030 strategiyasi
<https://lex.uz/docs/5031048> TEXT+2isrs.uz+2
2. Ministry of Digital Technologies of the Republic of Uzbekistan — rasmiy veb saytida tegishli statistik ma'lumotlar
https://gov.uz/en/activity_page/digital_technology O'zbekiston Respublikasi Hukumat portali+2isrs.uz+2
3. Uzbektelecom JSC Investment Memorandum
<https://ipo.uztelecom.uz/assets/presentationEn2> 5dde9671.pdf
ipo.uztelecom.uz+1
4. Internet foydalanuvchilar soni bo'yicha ma'lumot
<https://uzembassy.org.tr/news/27831?language=>
5. E-government Survey
United Nations E Government Survey 2022: The future of digital government (ST/ESA/PAD/SER.E/216). United Nations.
<https://desapublications.un.org/sites/default/files/publications/2022-09/Web%20version%20E-Government%202022>.

